

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น (QSCCS) ที่ส่งเสริมความสามารถด้านภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดบ้านทุ่งสว่าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
P	แทน	ร้อยละ
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
D	แทน	ผลต่างของคะแนน
E_1	แทน	ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ
E_2	แทน	ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์
N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด (การวิจัยครั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่าง 24 คน)
df	แทน	ระดับชั้นของความเสรี (Degrees of freedom) เท่ากับ $n - 1$
t	แทน	ค่าอัตราส่วนวิกฤต

ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1. วิเคราะห์ประสิทธิภาพการใช้ชุดการเรียนรู้ ชุดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (QSCCS) ที่ส่งเสริมความสามารถด้านภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังจากเรียนรู้ชุดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (QSCCS) ที่ส่งเสริมความสามารถด้านภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

3. วิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนโดยชุดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (QSCCS) ที่ส่งเสริมความสามารถด้านภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

1. ผลการดำเนินการวิจัยปฏิบัติการการพัฒนาชุดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (QSCCS) ที่ส่งเสริมความสามารถด้านภาษา ประถมศึกษาปีที่ 3 ดังนี้

1.1 วิเคราะห์สภาพทั่วไปของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยชุดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (QSCCS) ที่ส่งเสริมความสามารถด้านภาษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นวางแผน ปฏิบัติการ สังเกต และสะท้อนผล จำนวน 2 วงรอบ

1.2. วิเคราะห์ค่าความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียน โดยชุดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (QSCCS) ที่ส่งเสริมความสามารถด้านภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1. วิเคราะห์ประสิทธิภาพการใช้ชุดการเรียนรู้ ชุดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (QSCCS) ที่ส่งเสริมความสามารถด้านภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เมื่อนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้นตอน (QSCCS) ที่ส่งเสริมความสามารถด้านภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 24 คน คณะกรรมการ เพื่อหาประสิทธิภาพ E_1/E_2 ได้ผลดังแสดงในตาราง

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพชุดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้นตอน (QSCCS) ที่ส่งเสริม
ความสามารถด้านภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ประสิทธิภาพ	ร้อยละคะแนนเฉลี่ยของชุดฝึก						\bar{x}	S.D.	ความหมาย
	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4	ชุดที่ 5	ชุดที่ 6			
ประสิทธิภาพ ด้าน กระบวนการ ของชุดกิจกรรมฯ (E ₁)	75.63	76.46	77.15	76.60	76.94	77.99	76.80	0.79	มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์
ประสิทธิภาพ ด้านผลลัพธ์ ของชุดกิจกรรมฯ (E ₂)	75.42	75.83	76.25	76.67	77.92	78.33	76.74	1.16	มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์
E ₁ /E ₂	76.80/76.74								มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์

จากตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพชุดการเรียนรู้ที่ 1 , 2 , 3 , 4 , 5 , 6 มีค่า
เท่ากับ 75.63/75.42 , 76.46/75.83 , 77.15/76.25 , 76.60/76.67 , 76.94/77.92 , 77.99/78.83
ตามลำดับ โดยเฉลี่ยมีค่าประสิทธิภาพ (E₁/E₂) เท่ากับ 76.80/76.74 ตามเกณฑ์ที่กำหนด 75/75

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้ 5
ขั้นตอน (QSCCS) ที่ส่งเสริมความสามารถด้านภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียน
และหลังเรียน

ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน
30 ข้อ ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วย การใช้ชุดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (QSCCS) ที่ส่งเสริม
ความสามารถด้านภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ผลดังนี้

ตาราง 11 แสดงคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

คนที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	D	D ²
1	10	22	12	144
2	11	23	12	144
3	13	22	9	81
4	11	24	13	169
5	9	24	15	225
6	10	21	11	121
7	12	19	7	49
8	13	24	11	121
9	12	23	11	121
10	13	22	9	81
11	14	23	9	81
12	15	24	9	81
13	15	20	5	25
14	12	19	7	49
15	10	24	14	196
16	11	25	14	196
17	14	24	10	100
18	13	26	13	169
19	12	25	13	169
20	12	20	8	64
21	13	23	10	100
22	12	23	11	121
23	13	21	8	64
24	12	24	12	144
$\sum D$	292.00	545.00	253.00	2815.00
\bar{x}	12.17	22.71		
S.D.	1.55	1.90		

จากตาราง ผลการทดสอบคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน มีคะแนนเต็ม 30 คะแนน พบว่านักเรียนมีค่าเฉลี่ยก่อนเรียน 12.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.55 คะแนนทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.90 ผลรวมของคะแนนความต่างระหว่างก่อนเรียนหลังเรียน ($\sum D$) เท่ากับ 253 ผลรวมของคะแนนความต่างระหว่างก่อนเรียนหลังเรียนยกกำลังสอง ($\sum D^2$) เท่ากับ 2815

ตาราง 12 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

N	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	$\sum D$	$\sum D^2$	t
24	ก่อนเรียน		หลังเรียน				
	(30)		(30)				
	12.17	1.55	22.71	1.90	253	2815	20.353

df 23 , t , .05 = 1.7139

จากตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียนจากเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (QSCCS) ที่ส่งเสริมความสามารถด้านภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ตามสูตรทดสอบสมมติฐานโดยค่าอัตราส่วนวิกฤติ t-test (dependent) ผลการคำนวณตามสูตรพบว่าค่า t คำนวณ (20.353) สูงกว่าค่า t ตาราง(df 23 , .05 = 1.714) แสดงว่าผลการทดสอบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

3. วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลทางการเรียนรู้ จากการเรียนรู้ชุดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอน (QSCCS) ที่ส่งเสริมความสามารถด้านภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

นำคะแนนจากการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้และชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนจากตาราง มาวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อหาความก้าวหน้าในการเรียนรู้ แทนค่าในสูตรคำนวณค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.)} &= \frac{545 - 292}{(24)(30) - 292} \\ &= 0.5911 \end{aligned}$$

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น (QSCCS) ที่ส่งเสริมความสามารถด้านภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.5911 คิดเป็นร้อยละได้ 59.11 นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นหรือมีความก้าวหน้าทางการเรียน สูงกว่าร้อยละ 50

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

1. การปฏิบัติตามวงจรปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน 2 วงรอบ ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกตการณ์ การสะท้อนผล

เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้ของนักเรียน แบบสังเกตการสอนของครู แบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน แบบสัมภาษณ์นักเรียน นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบรายละเอียดที่ได้ นำมาวิเคราะห์พฤติกรรมนำสังเกตมาวิเคราะห์ข้อมูล ตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. การดำเนินการก่อนการเรียนการสอน

1.1 การเตรียมตัวของผู้วิจัย

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าวิจัยเป็นไปตามรูปแบบที่กำหนดให้ ผู้วิจัยได้เตรียมเครื่องมือสำหรับดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้และเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย ชุดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น (QSCCS) จำนวน 6 แผน แบบทดสอบย่อย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบมีโครงสร้าง แบบสังเกตการสอนของครู แบบบันทึกการสัมภาษณ์นักเรียน

1.2 การร่วมประชุมวางแผนกับผู้ร่วมวิจัยและนักเรียน

ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือผู้บริหารและครูในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนรู้ เป็นผู้ร่วมวิจัยและให้ข้อมูล ร่วมประชุมวางแผนกับผู้การวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น (QSCCS) ที่ส่งเสริมความสามารถด้านภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยทำความเข้าใจ จุดมุ่งหมาย แนวทางและขั้นตอนการวิจัย แล้วแจกเอกสารประกอบด้วยเครื่องมือในการจัดการเรียน และเครื่องมือในการสะท้อนผลการปฏิบัติ เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูล และผู้ร่วมวิจัยได้ศึกษาก่อนดำเนินการจัดการเรียนรู้ และให้ผู้ร่วมวิจัยและให้ข้อมูลได้ซักถาม อภิปรายความคิดเห็น และแนวทางดำเนินการ ผู้วิจัยจะต้องส่งแผนให้ผู้ร่วมวิจัยทุกครั้ง นอกจากนั้น เพื่อให้เอื้อต่อการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยร่วมกันปรับเวลาเพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการ

การวางแผนร่วมกับนักเรียน ผู้วิจัยได้ปฐมนิเทศนักเรียน ให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ ของนักเรียนในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ให้นักเรียนทราบขั้นตอน แนวคิด หลักการ และบทบาท การปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม การปฏิบัติตามกิจกรรมต่าง ๆ การตั้งคำถาม การปฏิบัติตัวในการเรียน และการให้คะแนนผลการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มนักเรียนออก

เป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน จำนวน 6 กลุ่ม โดยแบ่งตามคะแนนจากการทดสอบแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย (แบบทดสอบก่อนเรียน) มาเป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มตั้งชื่อกลุ่ม เลือกประธานกลุ่ม เลขากลุ่ม

1.3 การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การวิจัยครั้งนี้ ใช้การวิจัยปฏิบัติการ เพื่อพัฒนานักเรียนกลุ่มเป้าหมาย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 24 คน ก่อนที่จะดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง แล้วตรวจให้คะแนน และแจ้งผลให้นักเรียนทราบ การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 6 แผน ใช้เวลา 12 ชั่วโมง ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้ แล้วศึกษาข้อมูลผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในด้านปริมาณ และด้านคุณภาพ ได้แก่การสังเกต สัมภาษณ์ และวิเคราะห์จากแบบบันทึก เป็นข้อมูลสะท้อนการจัดกิจกรรม

2. ผลการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ในวงรอบปฏิบัติที่ 1

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ตามแผนการดำเนินงานของการวิจัย จัดกิจกรรมการเรียนรู้ใน 3 แผนการเรียนรู้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-3 ปรากฏผลการดำเนินงานดังนี้

1. ชั้นวางแผน (Plan)

ผู้วิจัยวางแผนการปฏิบัติ โดยเตรียมชุดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไว้ ตรวจสอบความเรียบร้อยของเครื่องมือต่างๆ ได้แก่ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบทดสอบย่อย แบบบันทึกประจำวัน ของครู แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูซึ่งต้องดำเนินการในทุกแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และแบบสัมภาษณ์นักเรียนหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบวงรอบปฏิบัติ ประชุมร่วมกับผู้ร่วมวิจัยทำความเข้าใจในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การร่วมกันแจกแจงข้อมูล ผู้รับผิดชอบดำเนินการตามแผนการวิจัยที่วางไว้ ให้เป็นการดำเนินการที่เหมาะสม

ผลการดำเนินการ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้เตรียมเครื่องมือ และปรับปรุงให้พร้อมดำเนินการ ได้ชุดการสอนจำนวน 6 ชุด ได้แก่ หลากเรื่องน่ารู้ ฟังดูข่าวสาร นิทานธรรมชาติ โฆษณาคำขวัญ ภาพยนตร์ที่มีความหมาย และบทกลอนสอนใจ จัดทำชุดการเรียนรู้ โดยมีกิจกรรม 5 ขั้นตอนได้แก่ หาข้อสงสัย ใช้สารสนเทศ จัดขอบเขตความรู้ นำสู่การสื่อสาร และบริการสังคม พัฒนาความสามารถด้านภาษาอย่างเป็นขั้นตอน กำหนดบทบาท หน้าที่และเวลาในการดำเนินการตามวงรอบปฏิบัติ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนเอง ผู้ร่วมวิจัย เป็นผู้สังเกตพฤติกรรมการสอนของครูและสัมภาษณ์นักเรียนเป็นผู้สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ของนักเรียน

2. ขั้นตอนการปฏิบัติ (Action)

การดำเนินการ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ร่วมกันดำเนินการตามแผนในขั้นที่ 1 โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้สื่อประกอบการเรียนรู้ในแผน

และชุดการเรียนรู้ที่เตรียมไว้จำนวน 3 ชุดการเรียนรู้ เน้นการดำเนินการตามขั้นตอนบันได 5 ขั้น

ผู้วิจัยจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยมีชุดการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยคู่มือการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ บัตรกิจกรรมต่างๆ แบบทดสอบย่อย ดำเนินการตามขั้นตอนของบันได 5 ขั้น มีบัตรกิจกรรมเป็นตัวเชื่อมโยงกิจกรรมการเรียนรู้ให้ดำเนิน ให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามเพื่อฝึกทักษะด้านภาษาตามขั้นตอนที่กำหนดไว้

ผลการดำเนินการ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยเตรียมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามเวลาที่กำหนด ด้วยชุดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น และมีการนำนักเรียนไปใช้แหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด ห้องเทคโนโลยีสารสนเทศ นักเรียนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่วางแผนไว้ และได้ทำความเข้าใจ โดยปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในบัตรกิจกรรมที่เตรียมไว้ให้ได้ครบถ้วน ผู้ร่วมวิจัยมีส่วนสำคัญในการสังเกตการณ์จัดกิจกรรมการเรียนรู้ สังเกตพฤติกรรมนักเรียน เพื่อนำไปใช้วิเคราะห์ข้อมูล

3. ขั้นสังเกตการปฏิบัติ (Observation)

การดำเนินการ ผู้ร่วมวิจัยที่ได้รับการกำหนดให้เป็นผู้สังเกตพฤติกรรม ปฏิบัติตามหน้าที่ทุกครั้ง โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้มีโครงสร้างเพื่อสะดวกในการสังเกตและนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดทั้งพฤติกรรมการสอนของครู สังเกตเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรม การดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอน ปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน การกระตุ้นการเรียนรู้และเสริมแรง สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ในด้านความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ การแสดงออกถึงความสามารถด้านภาษา ความมีมารยาทและวินัยในการเรียน ผลการบันทึกหลังสอนของครู ได้แก่ บันทึกสภาพทั่วไปของการจัดการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนสังเกตรายละเอียดได้ และสัมภาษณ์นักเรียนเมื่อสอนครบวงจรรอบปฏิบัติ โดยสอบถามถึงความรู้สึกต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผลการดำเนินการ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ข้อมูลในการดำเนินการทั้งจากผู้วิจัยเอง ผู้ร่วมวิจัย และจากนักเรียน ที่ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การเก็บรวบรวมข้อมูลเน้นการเก็บตามประเด็นที่กำหนดเพื่อสะดวกในการเก็บข้อมูล และนำไปสะท้อนผลและวิเคราะห์ข้อมูล ให้เป็นไปตามแนวทาง และจุดมุ่งหมายของการวิจัย

4. ขั้นสะท้อนผล (Reflection)

การดำเนินการ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยนำผลการสังเกต มาร่วมแจกแจงหาพฤติกรรมสำคัญต่าง ๆ ที่พบในระหว่างการจัดกิจกรรม ข้อคิดเห็น ความรู้สึกต่าง ๆ เมื่อนักเรียนเรียนจบเนื้อหา

ผลการดำเนินการ ผู้วิจัย และผู้ร่วมวิจัย ได้ข้อมูลที่วิเคราะห์แล้วเป็นพฤติกรรมสำคัญของครู พฤติกรรมของนักเรียน ความรู้สึก ความคิดเห็นของนักเรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการนำไปพัฒนาต่อไป ดังนี้

4.1 พฤติกรรมการสอนของครู จากการสังเกตของผู้ร่วมวิจัยและจากบันทึกประจำวันของครู พบว่า การเตรียมตัวของครู เตรียมตัวมาเป็นอย่างดี มีแผนการจัดการเรียนรู้ เอกสารประกอบชุดการเรียนรู้ เตรียมคำถามกิจกรรมการเรียนรู้ บัตรกิจกรรมต่างๆ และประสานกับครูผู้เกี่ยวข้องและ ผู้ร่วมวิจัย ครูพยายามสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนด้วยคำพูด คำถามที่สร้างสรรค์ สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ แต่บางคำถามยังไม่สามารถกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียนได้มากนัก

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครูดำเนินการตามขั้นตอน ตามแผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อประกอบต่างๆที่เตรียมมา และพยายามควบคุมเวลา แต่บางครั้งก็มีเกินเวลา หรือนอกเรื่องไปบ้าง เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีบรรยากาศ การกระตุ้นการเรียนรู้และการเสริมแรง ครูพยายามถาม ให้คำปรึกษา โดยเดินไปตามกลุ่ม และอธิบายเพิ่มเติม เสริมแรงด้วยคำชื่นชม ในการนำเสนองาน และกระตุ้นให้นักเรียนทำต่อไป พยายามให้นักเรียนเห็นประโยชน์ของการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใช้เวลา เวลานาน เนื่องจากครูต้องการให้กิจกรรมครบกระบวนการ และให้นักเรียนเข้าใจ กิจกรรมครั้งแรก ๆ จึงเกินเวลาไปบ้าง

4.2 พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน นักเรียนยังขาดความกระตือรือร้น เนื่องจากเห็นว่ากิจกรรมมีมาก แต่ก็สนใจเมื่อโอกาสได้พูด ได้ถาม การแสดงออกทางภาษา การทำงานในแผนแรกๆ ยังไม่ดีมากนัก เพราะไม่คุ้นเคย กับการเรียน ครูพยายามใช้กิจกรรมสอดแทรก ทำให้กิจกรรมต่อมานักเรียนมีความกล้ามากขึ้นในการสอบถาม และพยายามแสดงความสามารถออกมา การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของนักเรียนยังยึดติดกับนักเรียนเก่ง นักเรียนที่กล้าแสดงออก นักเรียนกลุ่มอ่อนยังไม่กล้าแสดงออกมากนัก ครูต้องสร้างความเข้าใจกับนักเรียนรายกลุ่มและกระตุ้นให้นักเรียนพยายามตั้งคำถาม แสดงความคิดเห็นทุกคน นักเรียนส่วนใหญ่ปฏิบัติ ในการเรียนรู้ตามกิจกรรมได้ดี นักเรียนมีเสียงดังบ้างเนื่องจากต้องสนทนา ตั้งคำถาม พูดคุยเกี่ยวกับกิจกรรม บางครูต้องเตือน นักเรียนบางคนมีความกล้าจนเกินไป อาจใช้ถ้อยคำไม่เหมาะสม หรือเล่นในขณะทำกิจกรรมกลุ่มครูต้องเตือน และแนะนำ ให้มีบรรยากาศในการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน

4.3 การบันทึกหลักสอนของครู

การดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนด้วยครูพยายามจัดกิจกรรมตามแผนการเรียนรู้ และเอกสารประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ การดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนส่งเสียงดังบ้าง ครูต้องเตือนและให้ใช้คำพูดที่เหมาะสม การปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มนักเรียนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมมีบางส่วนที่เป็นนักเรียนอ่อนในกลุ่ม ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นมากนัก นักเรียนกลุ่มเก่งยังแสดงความเชื่อในความสามารถของตน ครูต้องพยายามให้เกิดความสัมพันธ์กันให้นักเรียนคิดต่อเนื่อง บูรณาการทักษะ และประสบการณ์ การจัดกิจกรรมเกินเวลากำหนดไปบ้าง เนื่องจากกิจกรรมมีมาก และต้องพยายาม

สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ชักนํานักเรียนให้เกิดการแสดงออกทางภาษา มีความคล่องแคล่วในการใช้ความคิดแสดงด้วยการพูดและการเขียน

4.4. ผลการสัมภาษณ์นักเรียน

การสัมภาษณ์นักเรียนผู้วิจัยกำหนดให้สัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อความสะดวกในการเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล และสัมภาษณ์นักเรียนเก่ง 2 คน นักเรียนอ่อน 2 คน และนักเรียนปานกลาง 2 คน รวมเป็น 6 คน ผลปรากฏดังนี้

“เรียนสนุกดีเพราะครูให้ทำกิจกรรม ได้ช่วยกันทำงานกลุ่ม มีบัตรกิจกรรมมาก แต่ก็ช่วยกันทำ ครูให้เวลาทำมาก อ่านเรื่องได้เข้าใจยิ่งขึ้น”

(ปานธิดา : สัมภาษณ์)

“ครูมีคำถามให้นักเรียนตอบตามกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่าน และการเขียน ครูคอยแนะนำให้ความมั่นใจในการแสดงความคิดมากขึ้น”

(เสฎฐุฒิ : สัมภาษณ์)

“ชอบการทำกิจกรรมตามบัตรกิจกรรม ทำให้ได้ฝึกฝนการอ่าน การคิด และการเขียน ใช้เวลาในการทำงานมากแต่ก็พยายามทำให้เสร็จ ครูไม่ให้ทำเป็นการบ้าน เพื่อนในกลุ่มช่วยกันคิด ช่วยกันทำ”

(สิริยากร : สัมภาษณ์)

“เพื่อนๆ ให้เป็นประธานกลุ่ม นำเพื่อนทำกิจกรรม เพื่อนบางคนคิดช้าคนอื่นพาคิด พาทำตามกิจกรรม และตั้งคำถามในการเรียนรู้ บางคนตั้งคำถามให้ครูช่วยแนะนำ เรียนรู้ตามชุดการเรียนรู้เป็นขั้นตอน ทำให้มีความมั่นใจในการอ่าน การคิด และการเขียนมากขึ้น”

(แอนตัน : สัมภาษณ์)

“อ่านซ้ำคิดซ้ำกว่าเพื่อน บางครั้งไม่กล้าพูดเพื่อนช่วยแนะ ครูแนะนำและให้กำลังใจจึงกล้าแสดงความคิดบ้าง ได้ฝึกอ่าน ฝึกคิด ฝึกเขียนตามเพื่อน..”

(มงคล : สัมภาษณ์)

“เพื่อนๆ ไม่แน่ใจในการแสดงความคิดเห็น เพื่อนๆ มีแต่คนเรียนเก่ง แต่ครูก็แนะนำให้เพื่อนช่วย ทำให้การปฏิบัติตามบัตริยกรรมทำได้บ้าง”

(การตีฉีก : สัมภาษณ์)

ผลการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่านักเรียนทั้ง 6 คน มีชอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แม้จะนักเรียนกลุ่มอ่อนจะมีความลำบากในการเรียน แต่มีบัตริยกรรมที่เป็นขั้นตอน และกระบวนกลุ่มทำให้นักเรียน ได้เรียนรู้ และมีความมั่นใจในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ยิ่งขึ้น มีความมั่นใจในการแสดงความสามารถทางภาษายิ่งขึ้น

4.5 ปัญหาที่พบ และแนวทางพัฒนา

เมื่อสะท้อนผลแต่ละวงรอบปฏิบัติ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยมีการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น และเป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนรู้ และสามารถหาแนวทางพัฒนาได้ ดังนี้

ตาราง 13 วิเคราะห์สภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาในวงรอบปฏิบัติที่ 1

ปัญหาที่พบ และวิเคราะห์สาเหตุ	แนวทางพัฒนา
1. นักเรียนที่เรียนอ่อนในกลุ่มส่วนใหญ่ ไม่มั่นใจในการแสดงความคิดเห็น การตั้งคำถาม	แนะนำให้เพื่อนในกลุ่มที่เป็นกลุ่มเก่ง และปานกลางช่วย และครูช่วยแนะนำ
2. นักเรียนอ่านซ้ำและใช้เวลาในการทำความเข้าใจบัตริกรรมนาน	ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรม และเตือนแนะนำในระหว่างการปฏิบัติกิจกรรม
3. นักเรียนเรียบเรียงข้อความในการเขียนเชื่อมโยงยังไม่ดี	ครูแนะนำย้อนกลับในการนำเสนอผลการทำกิจกรรมของนักเรียน
4. นักเรียนเขียนแผนผังความคิดยังไม่ชัดเจน และใช้เวลานาน	ครูแนะนำการเขียนแผนผังความคิดจากข้อบกพร่องในการนำเสนองานตามกิจกรรม

3. ผลการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ในวงรอบปฏิบัติที่ 2

การดำเนินการในวงรอบปฏิบัติที่ 2 ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ตามแผนการดำเนินงานของการวิจัย ปรากฏผลการดำเนินงานดังนี้

1. ขั้นวางแผน (Plan)

การดำเนินการ ผู้วิจัยวางแผนการปฏิบัติในวงรอบที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5-7 โดยเตรียมชุดการเรียนรู้ที่สร้างไว้ ตรวจสอบความเรียบร้อยของเครื่องมือต่างๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และเก็บรวบรวมข้อมูลในวงรอบที่ 2 ได้แก่ ชุดการเรียนรู้ แบบทดสอบย่อย แบบบันทึกประจำวันของครู แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมการสอน ของครู ซึ่งต้องดำเนินการในทุกแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ และแบบสัมภาษณ์นักเรียนหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบวงรอบปฏิบัติ ประชุมร่วมกับผู้ร่วมวิจัยทำความเข้าใจในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามวงรอบที่ 2 หน่วยย่อยที่ 5 - 7 การใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การร่วมกันแจกแจงข้อมูล ผู้รับผิดชอบดำเนินการตามแผนการวิจัยที่วางไว้ ให้เป็นการดำเนินการที่เหมาะสม นอกจากนั้นร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามวงรอบที่ 1 เพื่อนำไปเป็นแนวทางพัฒนาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามวงรอบที่ 2

ผลการดำเนินการ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้เตรียมเครื่องมือ และปรับปรุงตามข้อค้นพบ เช่น คำถาม ข้อความในบัตรกิจกรรม ประเด็นต่างๆ ในการเก็บข้อมูล ให้พร้อมดำเนินการ กำหนดบทบาท หน้าที่และเวลาในการดำเนินการตามวงรอบปฏิบัติที่ 2 นำปัญหาและแนวทางพัฒนาไปเป็นข้อปรับปรุงพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ การทดสอบย่อย สัมภาษณ์ วิเคราะห์สภาพปัญหากับผู้ร่วมวิจัย และกำหนดแนวทางพัฒนาในวงรอบต่อไป โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนเอง ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 1 เป็นผู้สังเกตพฤติกรรมการสอนของครู และสัมภาษณ์นักเรียน เมื่อดำเนินการจบวงรอบปฏิบัติที่ 1 ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 2 เป็นผู้สังเกตสัมภาษณ์นักเรียน

2. ขั้นตอนการปฏิบัติ (Action)

การดำเนินการ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยร่วมกันดำเนินการตามแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยเป็นผู้สอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สื่อ ชุดการเรียนรู้ ในเรื่องที่ 4-6 เรื่อง ประกอบด้วย 3 เรื่องได้แก่ โฆษณาและคำขวัญจูงใจ ภาพนั้นสื่อความหมาย ผ่อนคลายด้วยบทกลอน ผีกทักษะภาษาไทยด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน สร้างความสามารถด้านภาษา

ผู้วิจัยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละครั้งใช้ชุดการเรียนรู้ ที่ประกอบด้วยคู่มือการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ บัตรกิจกรรมต่างๆ แบบทดสอบย่อย ดำเนินการตามขั้นตอนตามบัตรกิจกรรมที่ออกแบบไว้เป็น 5 ขั้นตอน ให้นักเรียนได้ปฏิบัติเพื่อฝึกปฏิบัติการด้านภาษาทั้งการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน ให้เชื่อมโยงกันตามขั้นตอนได้แก่ หาข้อสงสัย ใช้สารสนเทศ จัดขอบเขตความรู้ นำสู่การสื่อสาร ช่วยบริหารสังคม

ผลการดำเนินการ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยเตรียมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามเวลา ที่กำหนด ด้วยชุดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น นักเรียนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่วางแผนไว้และได้ทำความเข้าใจ ในบัตรกิจกรรมที่เตรียมไว้ให้ครบถ้วน ทันท่วงที นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่ม พูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มเพื่อน กล้าแสดงออกในการร่วมกิจกรรม จนบางครั้งครูต้องคอยแนะนำ พฤติกรรม เช่น การพูดไม่เพราะ ไม่ช่วยเพื่อทำงาน และแก๊งเพื่อน ครูพยายามควบคุมให้การจัดการ เรียนรู้ไปตามแผนการเรียนรู้ที่เตรียมไว้ นักเรียนสนใจในการตอบคำถามจากครู และร่วมกันแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่ม มีการตั้งคำถามเพื่อสอบถามพูดคุย เรียนรู้และปฏิบัติตามบัตรกิจกรรม นักเรียนส่วนใหญ่ร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มได้ดี แสดงออกทางภาษาทั้งการอ่าน คิดวิเคราะห์ การพูด และการ เขียนได้ กิจกรรมการเรียนรู้ใช้เวลาไม่มาก เพราะนักเรียนต้องปฏิบัติกิจกรรม

3. ชั้นสังเกตการปฏิบัติ (Observation)

การดำเนินการ ผู้ร่วมวิจัยที่ได้รับการกำหนดให้เป็นผู้สังเกตพฤติกรรม โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้มีโครงสร้างเพื่อสะดวกในการสังเกต และนำมาวิเคราะห์ ข้อมูล ดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดทั้งพฤติกรรมการสอนของครู สังเกตเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรม การดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอน ปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน การกระตุ้น การเรียนรู้และเสริมแรง สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ในด้านความกระตือรือร้นในการ เรียนรู้ การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ การแสดงออกถึงความสามารถด้านภาษา ความมีมารยาทและวินัย ในการเรียน ผลการบันทึกหลังสอนของครู ได้แก่ บันทึกสภาพทั่วไปของการจัดการเรียนรู้ ที่ครูผู้สอน สังเกตรายละเอียดได้ และสัมภาษณ์นักเรียนเมื่อสอนครบวงจรรอบปฏิบัติที่ 2 โดยสอบถามถึงความรู้สึก ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผลการดำเนินการ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยเก็บข้อมูลตามประเด็นของเครื่องมือในการ เก็บรวบรวมข้อมูล ตามจุดมุ่งหมายการวิจัยเพื่อสะดวกในการเก็บข้อมูล พบว่านักเรียนมีความ กระตือรือร้นในการเรียนรู้ การตอบคำถาม ครูต้องใช้คำถามที่เหมาะสม และควบคุมการตอบคำถามที่ เหมาะสม การร่วมกิจกรรมกลุ่มนักเรียนส่วนใหญ่ร่วมกันทำงานดี การทำงานกลุ่มมีเสียงดังบ้าง เนื่องจากนักเรียนร่วมกันเรียนรู้ การปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มนักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมที่ครูมอบหมาย ใน บัตรกิจกรรม นักเรียนส่วนใหญ่ช่วยกันทำกิจกรรมฝึกทักษะทางภาษา ทั้งการอ่าน การคิดวิเคราะห์ ตอบคำถาม ตั้งคำถาม การเขียน มีนักเรียนบางกลุ่มที่นักเรียนกลุ่มเรียนอ่อนไม่ได้แสดงความคิดเห็นมาก นักเรียนนักเรียนเรียนเก่งทำงานเองเกือบทั้งหมด ครูจึงต้องแนะนำให้รู้จักใช้กระบวนการกลุ่ม ช่วยกัน ทำงาน การควบคุมเวลาในการทำงานให้เหมาะสม

4. ชั้นสะท้อนผล (Reflec)

การดำเนินการ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยนำผลการสังเกต มาร่วมแจ่มแจ้ง หาพฤติกรรมสำคัญต่าง ๆ ที่พบในระหว่างการจัดกิจกรรม ข้อคิดเห็น ความรู้สึกต่างๆ เมื่อนักเรียน เรียนเรียนจบเนื้อหาในวงรอบปฏิบัติที่ 2 ดังนี้

4.1 พฤติกรรมการสอนของครู จากการสังเกตของผู้ร่วมวิจัยและจากบันทึกประจำวันของครู พบว่า การเตรียมตัวของครู ได้ศึกษาสภาพและการสะท้อนผลการดำเนินการในวงรอบปฏิบัติที่ 1 เตรียมตัวในการจัดกิจกรรม เตรียมมีแผนการจัดการเรียนรู้ ชุดการเรียนรู้ เตรียมคำถาม กิจกรรมการเรียนรู้ บัตรกิจกรรมต่างๆ และประสานกับครู ผู้ร่วมวิจัย ครูพยายามสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ด้วยการสนทนาถึงการเรียนรู้ที่ผ่านมา การตั้งคำถามที่สร้างสรรค์ สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครูดำเนินการตามขั้นตอน ตามแผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อประกอบต่างๆ ที่เตรียมมา ครูพยายามถามเพื่อให้คำปรึกษา โดยเดินไปตามกลุ่ม และอธิบายเพิ่มเติม เสริมแรงด้วยคำชื่นชมโดยเฉพาะนักเรียนกลุ่มอ่อนที่ยังไม่มั่นใจในการแสดงออกมากนัก ครูให้นักเรียนนำเสนอผลงานและ แนะนำข้อบกพร่องให้นักเรียนได้แก้ไข

4.2 พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน นักเรียนมีความสนใจในการเรียนรู้ ด้วยการใช้ชุดการเรียนรู้ นักเรียนปฏิบัติตามบัตรกิจกรรมได้ดีขึ้น ใช้เวลาในการทำความเข้าใจบัตรกิจกรรมน้อยลง เนื่องจากครูใช้อธิบายเสริม ทำให้นักเรียนมีเวลาทำกิจกรรมตามชุดการเรียนรู้มากขึ้น นักเรียนมีความกล้ามากขึ้นในการตอบคำถาม และตั้งคำถาม การแสดงความสามารถด้านภาษาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของนักเรียนในกลุ่มช่วยเหลือกันมากขึ้น

4.3 การบันทึกหลังสอนของครู

การดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนด้วยครูตาม แผนการจัดการเรียนรู้ นักเรียนกล้าแสดงออกมากขึ้น สงสัยดัง และมีการเถียงกันบ้าง ครูต้องเตือนแนะนำให้มีบรรยากาศในการพูด แสดงความคิดเห็นและให้ใช้คำพูดที่เหมาะสม และรู้จักยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น

4.4. ผลการสัมภาษณ์นักเรียน

การสัมภาษณ์นักเรียนผู้วิจัยกำหนดให้สัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อความสะดวกในการเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล และสัมภาษณ์นักเรียนเก่ง 2 คน นักเรียนอ่อน 2 คน และนักเรียนปานกลาง 2 คน รวมเป็น 6 คน ผลปรากฏดังนี้

“การเรียนนี้ครูเปิดโอกาสให้ทำกิจกรรม และครูก็คอยแนะนำได้เรียนรู้ เป็นกลุ่มช่วยกันตอบคำถาม ทำงานตามบัตรกิจกรรม นักเรียนรวมกลุ่มกันบางคนเรียนอ่อนมาก ทำงานช้า เพื่อน ๆ ต้องสอบถามเพื่อให้เขาช่วยตอบ ช่วยคิด”

(จิราวรรณ : สัมภาษณ์)

“ครูมีคำถามถามอยู่เสมอ นักเรียนก็ตอบคำถามเสียงดัง บางครั้งครูก็ดูการทำงานกลุ่มเพื่อนก็ช่วยกัน เพื่อน ๆ ที่เรียนเก่งก็ต้องอ่านให้เพื่อนฟัง เพื่อนคนอื่นก็อ่านตาม สังเกตเรื่องตามและช่วยกันคิดตอบคำถาม”

(ธีรพัฒน์ : สัมภาษณ์)

“ทำกิจกรรมตามบัตรกิจกรรมทำให้ได้ฝึกฝนการอ่านเรื่อง การสังเกต การตั้งคำถาม การทำแผนผังความคิด เขียนสรุปความ และแต่งเรื่อง เพื่อนๆ ในกลุ่มช่วยกันคิด และงาน แต่บางคนก็คิดไม่ทัน อ่านช้า หรือเล่นบ้าง ต้องช่วยกันเตือน ครูก็สังเกต และมานำเสนอ”
(มนัญชัย: สัมภาษณ์)

“ครูถาม นักเรียนก็ช่วยกันตอบเสียงดัง ครูคอยแนะนำ ครูไม่ค่อยด่า เพียงแต่ห้ามเสียงดังและแนะนำ เพื่อนบางคนก็ไม่ช่วย เพื่อนในกลุ่มต้องเตือน บัตรกิจกรรมมีมาก ต้องใช้เวลาทำมาก บางครั้งก็เกินเวลา”
(มงคล: สัมภาษณ์)

“ทำงานกลุ่มกับเพื่อน บางทีก็คิดไม่ทันเพื่อน ตั้งคำถามไม่เป็น บางครั้งไม่ยอมทำเพราะเพื่อนบอกว่าทำไม่ได้ ครูก็คอยแนะนำ และให้เพื่อนช่วยแนะนำ อ่านหนังสือได้บ้างและรู้จักตั้งคำถาม แต่งประโยค..”

(ณัฐริดา : สัมภาษณ์)

“เพื่อนๆ อยากให้ทำบัตรกิจกรรมเป็นกลุ่มทำได้ดีกว่าที่ทำคนเดียว บัตรกิจกรรมมีขั้นตอนชัดเจน นักเรียนในกลุ่มศึกษาและช่วยกันทำได้ ”
(อำนาจ. มกราคม 2549: สัมภาษณ์)

ผลการสัมภาษณ์นักเรียนทั้ง 6 คน แสดงให้เห็นว่านักเรียนสามารถใช้กิจกรรมกลุ่มช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ พัฒนาการทางภาษา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ช่วยเหลือกันทำงานทำให้นักเรียนรู้ได้คิดอย่างเป็นระบบมากขึ้น และสามารถถ่ายทอดความเรียงเรียงเป็นภาษาเขียนได้ดี

4.5 ปัญหาที่พบ และแนวทางทางพัฒนา

เมื่อสะท้อนผลแต่ละวงรอบปฏิบัติ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยมีการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น และเป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนรู้ และสามารถหาแนวทางพัฒนาได้ ดังนี้

ตาราง 14 วิเคราะห์สภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาในวงรอบปฏิบัติที่ 2

ปัญหาที่พบ และวิเคราะห์สาเหตุ	แนวทางพัฒนา
1. นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้และทำความเข้าใจ เข้าใจได้ช้าเนื่องจากนักเรียนต้องทำความเข้าใจ ไปพร้อมกันหลายคน	แนะนำให้นักเรียนอ่านเรื่องและทำความเข้าใจ เรื่องมาก่อนเรียน
2. นักเรียนใช้เวลาในทำบัตรกิจกรรมนาน	ครูแนะนำบัตรกิจกรรม และอธิบายเพิ่มเติม
3. นักเรียนใช้เวลาในการตอบคำถามและ วิเคราะห์เนื้อหาเนื่องจากนักเรียนจับ ประเด็นไม่เป็น	ครูถามให้คิด และแนะนำย้อนกลับ
4. นักเรียนเขียนแผนผังความคิดยังไม่ชัดเจน และใช้เวลานาน	ครูแนะนำการเขียนแผนผังความคิดจาก ข้อบกพร่องในการนำเสนอตามกิจกรรม

โดยสรุป การวิจัยการปฏิบัติ 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน (Planning) ปฏิบัติการ(Action) สังเกต (Observation) และสะท้อนผล (Reflection) จำนวน 2 วงรอบ พบว่า การดำเนินวิจัยวงรอบที่ 1 ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัยและให้ข้อมูล ก่อนการดำเนิน ตามขั้นตอนได้ศึกษาผู้เรียนพบว่า ความสามารถด้านภาษาตามตัวชี้วัดต่ำ เนื่องจากตัวผู้เรียนขาดความกระตือรือร้น การคิดและดำเนินการที่เป็นระบบ ครูขาดวิธีการสอดที่เร้าความสนใจ และกระตุ้นการเรียนรู้ ผลการทดสอบความสามารถด้านภาษาต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับชาติ ระดับเขตพื้นที่ ชั้นที่ 1 วางแผน จึงได้วางแผนจัดการเรียนรู้พัฒนาความสามารถด้านภาษาด้วยชุดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (QSCCS) ได้แก่ Q : Learning to Question เรียกขั้นตอนนี้ว่า หาข้อสงสัย มีกิจกรรมการเรียนรู้ดังนี้

S : Learning to Search เรียกขั้นตอนนี้ว่า ใช้สารสนเทศ มีการจัดกิจกรรม คือนำข้อสงสัยใคร่รู้จากขั้นตอนที่ 1 ไปสืบค้นจากสารสนเทศ หรือแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ รวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูล ความรู้

C : Learning to Construct เรียกขั้นตอนนี้ว่า จัดขอบเขตความรู้ มีกิจกรรมคือ ให้นักเรียนนำข้อมูล ความรู้ ที่ได้มาจัดเป็นองค์ความรู้ของตนเองในรูปแบบแผนผังความคิด ที่เป็นระบบความรู้ สู่กระบวนการคิดที่เป็นระบบ

C : Learning to Communicate เรียกขั้นตอนนี้ว่า นำสู่การสื่อสาร มีกิจกรรม คือ การนำความรู้ที่จัดระบบไว้ ผนวกกับความคิด ทักษะภาษาสื่อสาร การพูด การเขียน รูปแบบต่าง ๆ ให้เพื่อน ๆ และครู รับทราบ อภิปราย เสนอแนะ ให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น

S : Learning to Serve เรียกขั้นตอนนี้ว่า บริการสังคม มีกิจกรรม คือ การให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ ความสามารถด้านภาษาไปใช้ประโยชน์ต่อสังคมใกล้ตัว เพื่อฝึกใช้ความสามารถด้านภาษา เช่น เขียนคำขวัญรณรงค์ เขียนแผนผังโรงเรียน เขียนแผนผังความคิดแนะนำเรื่องสุขภาพ เป็นต้น และยังเป็นการสร้างทักษะด้านภาษาให้เกิดความคงทนไปพร้อมกัน

ขั้นที่ 2 ปฏิบัติ ผู้วิจัยได้นำชุดการเรียนรู้มาจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 ชุดการเรียนรู้ เวลา 6 ชั่วโมง ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (QSCCS) และใช้กระบวนการกลุ่มร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ ขั้นที่ 3 สังเกต ผู้วิจัยใช้แบบสังเกตการเรียนรู้ของนักเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกหลังสอนของครู เพื่อศึกษาการดำเนินการรวบรวมข้อมูลเชิงปฏิบัติ ขั้นที่ 4 สะท้อนผล เพื่อให้ศึกษาผลที่เกิดขึ้นเชิงคุณภาพ พบว่า นักเรียนที่ได้ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ แบบบันได 5 ขั้น ร่วมกิจกรรมตามทางภาษาตามขั้นตอนที่วางไว้ เรียนรู้เป็นขั้นตอนและใช้กิจกรรม กลุ่มช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ได้ นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติจากการได้รวมกลุ่มกับเพื่อน ได้แสดงออกตามวัย มีครูต้องช่วยกำกับให้มีบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ด้วยมีข้อค้นพบจากการสะท้อนผลคือ เนื้อหาและเวลา ของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต้องใช้เวลานาน การใช้ภาษา คำพูด คำถามของครูต้องชัดเจน และย้ำ ซ้ำ ทวน เพราะนักเรียนส่วนใหญ่มีสมาธิในการเรียนรู้สั้น ครูต้องใช้ความอดทน วงรอบปฏิบัติที่ขั้นที่ 1 วางแผน ครูนำข้อสังเกต ข้อค้นพบ ข้อบกพร่องมาปรับแผนการเรียนรู้ เนื้อหา เวลา สื่อการเรียนรู้ เตรียมแนวคำถาม คำพูด คำสั่ง ให้เกิดความชัดเจน ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทาง 5 ขั้นตอน ใช้ชุดการเรียนรู้และกระบวนการกลุ่ม ขั้นที่ 3 สังเกต ครูใช้ แบบสังเกตการเรียนรู้ของนักเรียน แบบสัมภาษณ์นักเรียน แบบสังเกตพฤติกรรม การสอนของครู และแบบบันทึกหลังสอนของครู โดยผู้ร่วมวิจัย เก็บข้อมูลได้ตามแผน ขั้นที่ 4 สะท้อนผล สะท้อนผลพบว่านักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ กระบวนการกลุ่มควบคุมกันเองเองในการทำกิจกรรม นักเรียนเรียนอยู่อย่างเป็นธรรมชาติ ครูคอยแนะนำพฤติกรรมที่ดี มีบรรยากาศในการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้นักเรียนพัฒนาความสามารถทางภาษาได้ตามขั้นตอน พัฒนาความสามารถได้ตามธรรมชาติ การเรียนรู้ และศักยภาพของผู้เรียน นำไปสู่การสร้างชิ้นงานตามความรู้ได้

2. ความพึงพอใจในการเรียนรู้

ผู้ศึกษาวิจัยดำเนินการสอบถามความพึงพอใจนักเรียนที่ด้วยแบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ด้าน มีข้อคำถาม 20 ข้อคำถาม สอบถามนักเรียน 24 คน ดังตาราง

ตาราง 15 ระดับความพึงพอใจของนักเรียน

ข้อคำถาม	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับความ คิดเห็น
ด้านสาระการเรียนรู้			
1. สาระที่เรียนรู้เป็นเรื่องที่ข้าพเจ้าชอบ	4.17	0.70	มาก
2. ขั้นตอนการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลา	4.04	0.75	มาก
3. สาระการเรียนรู้ไม่ยากจนเกินไป	4.13	0.61	มาก
4. สาระที่เรียนรู้มีความแปลกใหม่	4.21	0.66	มาก
5. สาระที่เรียนรู้สามารถนำไปปรับใช้กับการเรียนรู้กลุ่มสาระ อื่นได้	4.33	0.57	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.18	0.65	มาก
ด้านครูและการจัดการเรียนรู้			
6. ข้าพเจ้าสนุกกับการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูกำหนด	4.25	0.68	มาก
7. ข้าพเจ้าและเพื่อนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มและร่วมกัน ทำงาน	4.17	0.70	มาก
8. ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้			
9. ได้ฝึกทักษะการอ่าน การตั้งคำถาม การคิด เขียน ค้นพบ คำตอบด้วยตนเองและกลุ่ม	4.38	0.58	มาก
10. ครูชมเชยหรือให้รางวัลกลุ่มเมื่อทำกิจกรรมสำเร็จ	4.46	0.51	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.32	0.62	มาก
ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้			
11. แบบฝึกทักษะประกอบการการเรียนรู้ที่น่าสนใจ	4.46	0.509	มาก
12. การเรียนรู้โดยชุดการเรียนรู้ทำให้เรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น	4.25	0.676	มาก
13. ฉันทุ้มีใจที่ได้ทำงานสำเร็จด้วยตนเองและเพื่อนในกลุ่ม	4.42	0.654	มาก
14. มีนิทาน บัตรกิจกรรมและแหล่งเรียนรู้ครบทุกกิจกรรม			
15. บัตรกิจกรรมเรียนรู้ช่วยให้เรียนรู้ได้เร็วยิ่งขึ้น	4.50	0.590	มากที่สุด
	4.38	0.576	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.41	0.58	มาก

จากตาราง 15 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนจากคำถามความพึงพอใจ 4 ด้าน 20 ข้อ ด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดของตารางด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย 4.41 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58 ระดับความพึงพอใจมาก ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นักเรียนได้นำเสนอผลการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ย 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59 อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดด้านครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ย 4.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65 มีระดับความพึงพอใจมาก ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 2 ครูจัดแบ่งกลุ่มนักเรียนโดยความสามารถ และเพศชาย - หญิงอย่างเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75 อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจทั้งฉบับเท่ากับ 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 มีระดับความพึงพอใจมาก